

Filozofski fakultet / Filozofija / Moderna i savremena estetika

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta.
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet ima za cilj osposobljavanje studenata da analiziraju, razlikuju, razumiju i kritički prosude pojave, probleme, pojmove i teorije moderne i savremene estetike.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Savo Laušević, dr Srđan Maraš
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, tumačenje izvornih tekstova, diskusija, seminarski radovi, kolokvijumi, konsultacije i ispiti.
I nedjelja, pred.	Zasnivanje pojmova modernost i savremenost. Estetički problemi renesanse.
I nedjelja, vježbe	Razgovor o pitanju subjekta kao osnove modernog mišljenja.
II nedjelja, pred.	XVII i XVIII vijek u estetici: racionalizam i empirizam, britanska škola estetike, pojmovi osjećanja i ukusa.
II nedjelja, vježbe	Diskusija o problemu unutrašnjeg (estetskog) čula kod Hjuma, Šaftsberija i Hačesona.
III nedjelja, pred.	A. Baumgarten: Uvođenje imena »estetika«, njemačka klasična estetika.
III nedjelja, vježbe	Uvod u razgovor: seminarski rad o Baumgartenovom shvatanju estetike. Slijedi rasprava.
IV nedjelja, pred.	Kant: Moć suđenja, uobrazilja, ukus, lijepo, uzvišeno, genije, talenat.
IV nedjelja, vježbe	Diskusija povodom tumačenja Kantovog Uvoda u "Kritiku moći suđenja".
V nedjelja, pred.	Šelingova filozofija umjetnosti kao organon filozofije; mitologija, umjetnost, filozofija.
V nedjelja, vježbe	Razgovor o Šelingovom teorijskom stavu: Umjetnost je organon filozofije.
VI nedjelja, pred.	Hegelova estetika: umjetnost u sistemu apsolutnog duha; duh u formi čulnosti, umjetnički i prirodno lijepo, umjetnički privid, umjetnost i istina, odumiranje umjetnosti; forme umjetnički lijepog, sistem umjetnosti.
VI nedjelja, vježbe	Uvod: studentske prezentacije o ključnim pitanjima Hegelove estetike, slijedi diskusija.
VII nedjelja, pred.	Estetičke struje u 19. vijeku; Šopenhauer, Kjerkegor, Niče, psihologizam u estetici (Fehner).
VII nedjelja, vježbe	Kolokvijum I.
VIII nedjelja, pred.	Evolucionizam, biologizam i naturalizam u estetici; estetika kao opšta nauka o umjetnosti (M. Desoar).
VIII nedjelja, vježbe	Kritička rasprava: o uticaju pozitivne nauke na razumijevanje umjetnosti.
IX nedjelja, pred.	Savremena kultura: umjetnički obrasci i estetičke paradigme u 20. vijeku; uticaji nauke na estetiku: integralna estetika (Š. Lalo); nauka o formama (E. Surio); naučna estetika (T. Munro).
IX nedjelja, vježbe	Može li se govoriti o estetskim paradigmama u umjetnosti 20. vijeka? Razgovor.
X nedjelja, pred.	B. Kroče: Osnovi estetike, odnos prema Hegelu, stupnjevi u traženju istine. Estetika izraza. Razumijevanje intuicije u umjetnosti. Odnos estetike i lingvistike.
X nedjelja, vježbe	Seminarski rad o odnosu estetike i lingvistike, slijedi rasprava.
XI nedjelja, pred.	Fenomenološko-ontološka estetika (Hartman, Ingarden, Difren): osnovni principi, problemi; Hartmanova estetika: struktura estetskog akta i estetskog predmeta, planovi i slojevi u umjetnostima.
XI nedjelja, vježbe	Analiza i tumačenje Hartmanove teorije o estetskom predmetu i estetskom aktu, izlaganje i razgovor.
XII nedjelja, pred.	R. Ingarden: Estetski doživljaj, umjetničko djelo, estetske vrijednosti.
XII nedjelja, vježbe	Analitičko tumačenje i diskusija Ingardenove knjige: "Doživljaj, umjetničko djelo vrijednost". Zasnivanje estetskih vrijednosti.
XIII nedjelja, pred.	Strukturalizam u estetici: semiotička, simbolička i semantička određenja estetike.
XIII nedjelja, vježbe	Rasprava o primjeni strukturalističkog metoda na razumijevanje umjetnosti.
XIV nedjelja, pred.	Znakovi i značenja u umjetnosti, umjetnost kao jezik (Č. Moris, S. Langer, J. Mukaržovski, A. Mol, U. Eko). Francuska »nova kritika« (Ž. Pule, Ž. Starobinski, R. Bart, S. Dubrovski).
XIV nedjelja, vježbe	Diskusija o razumijevanju umjetnosti kroz paradigmu jezika.
XV nedjelja, pred.	Estetika informacija, komunikacija i medija: (A. Mol, M. Benze, Ž. Kon, U. Eko). Postmoderna umjetnost i teorija umjetnosti (Liotar, Bodrijar, Derida, Vatimo i drugi).
XV nedjelja, vježbe	Kolokvijum II.
Obaveze studenta u toku nastave	Prisustvo na predavanjima i vježbama, učestvovanje u raspravama, izrada seminarskih radova, kolokvijumi i z.ispit.

Konsultacije	Nakon predavanja.
Opterećenje studenta u casovima	Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 36 sati (dopunski rad)=180.
Literatura	Priručnici: K. E. Gilbert, H. Kun, Istorija estetike, Beograd, Sarajevo, 1969. (posebno: (139 - 483. str.) M. Damjanović, Strujanja u savremenoj estetici, Naprijed, Zagreb, 1966. G. M. Taljabue, Savremena estetika, Nolit, Beograd, 1983... M. Perniola, Estetika XX vijeka, Svetovi, Novi Sad, 2005. Izvorna djela (obavezan izbor najmanje 5 djela): Kant, Kritika moći suđenja, Bigz, Beograd, 1986. Hegel, Estetika I, Bigz, Beograd, 1986. Šeling, Filosofija umjetnosti, Bigz, Beograd, Šiler, O lijepom, Kultura, Beograd, 1967. Hjum, O mjerilu ukusa N. Hartman, Estetika, Kultura, Beograd, 1968. R. Ingarden, Doživljaj, umjetničko djelo, vrijednost, Nolit, Beograd, 1975. M. Hajdeger, Spisi o umjetnosti, FLU, Cetinje, 2008. R.Jaus, Estetička recepcija, Nolit, Beograd, 1989. U. Eko, Estetika i teorija informacija, Prosveta, Beograd, 1977. Ž. Kon, Estetika komunikacije, Klio, Beograd, 2000.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	- kolokvijum I, 20 bodova - kolokvijum II, 20 bodova - prisustvo i aktivnost na nastavi, 10 bodova - Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupe najmanje 52 boda.
Posebne naznake za predmet	Za dodatnu literaturu obratiti se profesoru.
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što položi ovaj ispit student će biti osposobljen da: 1. Odredi osnovna polazišta i izvore moderne estetike zasnovane na pojmu subjekta stvaraoca. 2. Analizira temeljna estetička pitanja njemačke klasične estetike (moć suđenja, prirodno lijepo, umjetnički lijepo, umjetnička istina...). 3. Razlikuje estetičke pojmove ukusa, uobrazilje i genija. 4. Kritički raspravlja o ključnim estetičkim teorijama 20. vijeka (integralnoj estetici, fenomenološkoj, hermeneutičkoj, strukturalističkoj, semiotičkoj, komunikativnoj...). 5. Primijeni pojedine savremene estetičke pristupe u analitičkom promišljanju konkretnih umjetničkih djela iz književnosti, muzike i slikarstva. 6. Napiše esej ili seminarski rad o nekom savremenom estetičkom problemu u kojem će pokazati njegov strukturni sklop i dati svoju valorizaciju.